

AGNIESZKA K. CIANCIARA

**PARTNERSTWO
WSCHODNIE
2009 – 2014**

**GENEZA
FUNKCJONOWANIE
UWARUNKOWANIA**

Instytut Studiów Politycznych
Polskiej Akademii Nauk
Warszawa 2014

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	7
1. Geneza i ewolucja Europejskiej Polityki Sąsiedztwa	13
Rozszerzenie i sąsiedztwo po 1989 roku	13
"Szersza Europa" po 2002 roku - koncepcje i rezultat negocjacji	18
Interpretacje EPS oraz związane z nią kontrowersje	27
Wzmocniona EPS/EPS plus	31
Konkurencja między wschodnim i południowym wymiarem polityki sąsiedztwa	36
2. Inicjatywa Partnerstwa Wschodniego: cele, mechanizmy, uwarunkowania .	39
Spory wokół powstania wielostronnego wymiaru wschodniego	39
Cele i mechanizmy współpracy	45
Praga - Warszawa - Wilno	48
Uwarunkowania rozwoju Partnerstwa Wschodniego	53
3. Implementacja Partnerstwa Wschodniego	63
Wprowadzenie	63
Bilans współpracy dwustronnej 2009-2014	66
Umowy stowarzyszeniowe i umowy o wolnym handlu	66
Liberalizacja reżimu wizowego	69
Współpraca sektorowa	71
Bilans wymiaru wielostronnego 2009-2014	74
Platformy tematyczne	74
Inicjatywy flagowe	77
Współpraca międzyparlamentarna i regionalna	79
Współpraca organizacji społeczeństwa obywatelskiego	80
Indeks Partnerstwa Wschodniego	82
4. Kryzys gospodarczy i Partnerstwo Wschodnie	85
Kryzys w Unii Europejskiej	85
Kryzys gospodarczy i polityczny w Unii Europejskiej	86
Uwarunkowania gospodarcze polityki wschodniej Niemiec w dobie kryzysu	91
Dyskusja nad przyszłością Unii Europejskiej a polityka rozszerzenia i sąsiedztwa	96
Kryzys gospodarczy w krajach partnerskich	99
Wskaźniki rozwoju gospodarczego, społecznego i instytucjonalnego	100
Kryzys gospodarczy na Ukrainie i jego konsekwencje	105
5. Partnerstwo Wschodnie a przemiany polityczne w krajach sąsiedzkich ...	109

"Rewolucje" we wschodnim sąsiedztwie: uwarunkowania i konsekwencje	109
Gruzja: Rewolucja Róż (2003).	109
Ukraina: Pomarańczowa Rewolucja (2004)	112
Mołdawia: Rewolucja Twitterowa (2009)	114
Wkład Unii Europejskiej w procesy demokratyzacji we wschodnim sąsiedztwie	117
Regres demokratyzacji?	121
Gruzja	122
Ukraina	125
Mołdawia	128
Patologie europeizacji: czy europeizacja jest równoznaczna z demokratyzacją?	130
6. Unia Europejska, Rosja i inne mocarstwa: Partnerstwo Wschodnie w wielobiegunowym świecie	133
"Wspólne sąsiedztwo" Unii Europejskiej i Rosji	133
Miejsce Rosji w polityce wschodniej UE	133
Partnerstwo Wschodnie a cele strategiczne Federacji Rosyjskiej	136
Czy kraje "wspólnego sąsiedztwa" muszą wybierać?	139
Między Unią Europejską a Unią Celną (Eurazjatycką)	143
Unia Celną (Eurazjatycką) jako alternatywny projekt integracyjny	143
Rosja kontratakuję, czyli porażka Partnerstwa Wschodniego?	147
Inne mocarstwa wchodzą do gry	149
Chiny	149
Stany Zjednoczone	151
ZAKOŃCZENIE. Przyszłość Partnerstwa Wschodniego	155
BIBLIOGRAFIA	161
INDEKS OSÓB	173
Summary	175